

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Ullensaker kommune
Postboks 470
2051 Jessheim

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2013/20357-12 M-FO
Saksbehandler: Simon Haraldsen
Direktetelefon: 22 00 36 52

Dato: 20.01.2015

Ny utslippstillatelse på avløpssektoren for Ullensaker kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensning og om avfall av 13. mars 1981 (forurensningsloven) § 11 samt forurensningsforskriftens kapittel 14. Vilklårene for ny utslippstillatelsen følger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tidligere gitt tillatelse datert 31.10.2013.

Det viser til møter med kommunen og høringsutkast til ny utslippstillatelse sendt 30. september 2014.

Bakgrunn

Fylkesmannen oversendte Ullensaker kommune ny utslippstillatelse på avløpssektoren med vilkår datert 31.10.2013. Tillatelsen stilte blant annet vilkår om at Ullensaker kommune skulle avvikle Kløfta renseanlegg innen 2015 og flytte utslippet fra Kløfta rensedistrikt til Glomma via MIRA- Midtre Romerike avløpsselskap.

Ullensaker kommune påklaget Fylkesmannens vedtak i brev datert 25.11.2013. Kommunens klage var følgende:

1. En overføring av avløp fra Kløfta rensedistrikt til Glomma er ikke uten videre en riktig løsning ut fra hensynet til vannmiljø, bærekraft, vekst og samfunnsøkonomi
2. Det bør være opp til kommunen å svare på om kravene skal møtes med endrede tekniske løsninger i kommunen eller om tilknytning til MIRA er den mest hensiktsmessige løsningen.
3. Subsidiært ber kommunen om at fristen for å avvikle Kløfta renseanlegg utvides til innen utgangen av 2020 og at Leira tillates benyttet som resipient også etter dette tidspunkt.
4. Kravet ikke kan hjemles i forurensningslovens § 16 uten en mer omfattende vurdering og begrunnelse knyttet til alternative løsninger og at dette kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.
5. Kravet om overføring av utslippet fra Kløfta til annen resipient fremstår som motivert av ønsket om å skape en bedre driftsøkonomi i MIRA.

Fylkesmannen opprettholdt vedtaket og oversendte klagen til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling i brev datert 16.12.2013.

Ullensaker kommune sendte i brev datert 15.1.2014 tilleggsinformasjon til klagen. Fylkesmannen mottok også ytterligere informasjon i e-post fra Jostein Skjefstad i Ullensaker kommunene den 2.2.2014.

På bakgrunn av ettersendt tilleggsinformasjon fra kommunen til klagen besluttet Fylkesmannen å trekke tilbake oversendelsen av klagen til Miljødirektoratet i brev datert 10.02 2014.

Fylkesmannen har i etterkant hatt møter med kommunen og satte frist for utredning av alternative løsninger til 15.6.2014. Vi mottok fra Ullensaker kommune en rapport fra Aquateam Cowi AS (Rapport nr. 14-16) om hovedstruktur for avløpsrensing i Ullensaker kommune med vurdering av ulike alternativ.

På bakgrunn av forelagte rapport og møter med kommunen har Fylkesmannen nå foretatt en ny vurdering av utslippstillatelsen datert 31.10.2013 basert på klagen fra kommunen datert 25.11.2013.

Vedtak

Fylkesmannen har besluttet å gi en ny utslippstillatelse på avløpssektoren til Ullensaker kommune med hjemmel i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16 og med hjemmel i forurensningsforskriften kap. 14 Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelsen gitt av Fylkesmannen den 31.10.2013. Fylkesmannen trekker derfor tilbake tillatelsen datert 31.10.2013 med hjemmel i forurensningsloven § 18.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Det er satt vilkår til tillatelsen.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

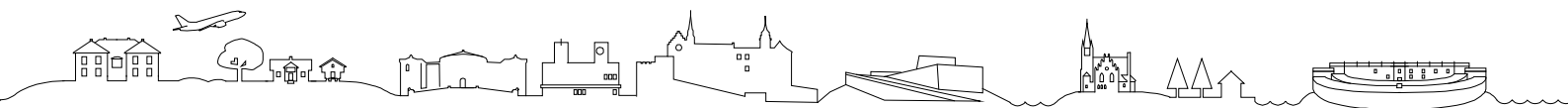
Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Kommunens utredninger av alternative renseløsninger

Kommunen fikk utredet 4 alternative løsninger med utgangspunkt i det utslippskravet som var fremsatt i utslippstillatelse av 31.10.2013, der hovedkravet var at de samlede utslippene fra de to rensaneanleggene skulle reduseres, med 2013 som referanseår. Kommunen fikk utredet de ulike renseløsningene på bakgrunn av prognoser for avløpstilførsler frem mot 2050 for Gardermoen og Kløfta rensedistrikter. Kommunen har kommet fram til at det vil være mulig å tilfredsstille Fylkesmannens krav med egne løsninger hvis disse videreutvikles. Det ble fattet vedtak i kommunestyret om at sentralrenseanlegget Gardermoen skulle utvides med etterpoleringsfilter og at Kløfta rensaneanlegg skulle bygges ut til et sekundærrenseanlegg.

Høring

På grunn av at renseanlegg og utslippspunkter beholdes har det ikke vært nødvendig med høring til berørte parter og offentlig kunngjøring, da utslippene vil ha mindre miljømessig betydning i forhold til dagens situasjon, jfr. forvaltningslovens § 36-7 andre ledd bokstav b.

Et utkast til ny utslippstillatelse ble derimot sendt kommunen 15.10.2014. Det ble gitt tilbakemeldinger på at de ønsket endringer i frister for oppgavelevering knyttet til miljørisikovurdering og plan for fremmedvannsreduksjoner til avløpsnett. Kommunens forslag til nye frister er tatt til følge.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen har gått gjennom klagen og vurdert kommunens løsningsforslag. Vi mener løsningen vil tilfredsstillende vårt hovedkrav om fremtidige utslippsreduksjoner. Vi legger til grunn beregningene i Aquateams Cowi AS rapport som viser at de fremtidige, samlede utslippene vil være lik eller lavere enn 2013 (referanseåret) for alle antatte prognoser for befolkningsvekst frem mot 2050.

Kommunens løsning vil omfatte:

- Oppgradering av Kløfta renseanlegg med biologisk rensetrinn til et sekundærrenseanlegg
- Utvidelse av Gardermoen renseanlegg med dagens renseprosesser med et filtreringstrinn (etterpolering).

Det nye filtertrinnet til Gardermoen renseanlegg vil være helt avgjørende for å oppfylle hovedkravet Fylkesmannen har satt til fremtidige utslippsreduksjoner.

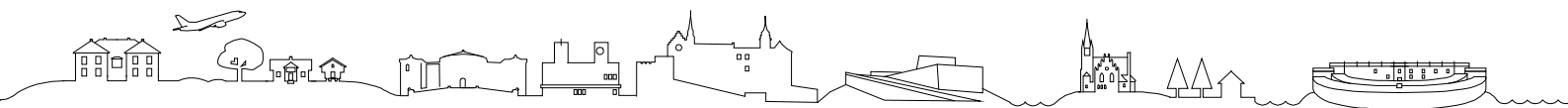
Beregningene i Aquateams rapport viser at det er kort tid til dagens kapasiteter på renseanleggene er fullt utnyttet på grunn av sterk befolkningsvekst. Det haster derfor å komme i gang med planleggingen av nye rensetrinn og renseanlegg, spesielt Gardermoen renseanlegg med liten restkapasitet.

Hele det totale avløpsystemet trenger betydelig fornyelse. Kommunen må påregne betydelig økte kostnader på avløpssektoren fremover innenfor avløpsrensing og ledningsnett.

Våre hovedvilkår i denne tillatelsen for øvrig vil være innenfor følgende temaer: Miljørisikovurderinger, overløp, ledningsnettfornyelse og fremmedvann samt påslipp på det kommunale avløpsnett.

Fylkesmannen har i tillatelsen tillagt reduksjon av fremmedvann til avløpsnett stor vekt. Økt avrenning (andel tette flater) på grunn av sterk befolkningsvekst og klimaendringer må motvirkes med lokale overvannsløsninger i nye utbyggingsområder og i eksisterende bebyggelse. En overordnet overvannsstrategi med vekt på infiltrasjon, fordrøyning og flomveier bør inngå i kommuneplanens arealdel og i kommunedelplan/hovedplan. Vi minner om at forurensningsutslippet fra et renseanlegg vil være tilnærmet proporsjonalt med vannmengdene inn på anlegg. Med hensyn på utslippsreduksjoner til Leiravassdraget blir dette spesielt viktig.

Kommunen må til enhver tid ha en oppdatert overordnet avløpsplan (hovedplan) som bør følge kommuneplanens tidshorison og rulleringer. Planen skal vise hovedstrategiene for å løse oppgaver og krav i tillatelsen samt øvrige prioriteringer. Planen følges opp med handlingsplaner utfra prioriteringene.

Vannforskriften og begrunnelse for hovedkrav:

Vi har vurdert utslippene etter krav i vannforskriften. Fylkesmannen har som forurensningsmyndighet for byer og større tettsteder ansvar for å bruke myndigheten til å tilpasse utslippstillatelsen etter vannforskriftens krav. Med hjemmel i kapittel 14 i forurensningsforskriften kan Fylkesmannen sette strengere utslippskrav eller tilleggskrav utover minimumskravene i forskriften hvis nødvendig med hensyn på resipientforhold.

Vannkvalitetsmålet om god miljøtilstand i vannforskriften er et forpliktende mål som skal oppfylles så langt dette er teknologisk og samfunnsøkonomisk mulig. Vi viser til forvaltningsplanen som ble godkjent i Kongelig resolusjon juni 2010. Sentrale nye elementer frem mot 2021 som målsettingene i ny forvaltningsplan er rettet mot, vil være klimaendringer som påvirker tilførslene og utformingen av avløpssystemene samt den sterke befolkningsveksten som Ullensaker har lagt inn i sine prognoser.

Selv om det i dag er vanskelig å tallfeste hvor store utslippsreduksjonene skal være for et leirpåvirket vassdrag som Leira- vet vi hovedretningen om at dagens samlede utslipp må vesentlig ned – og at alle forurenserere har plikt til å redusere sine utslipp slik at målet i vannforskriften oppfylles. Den sterke befolkningsveksten og klimaendringer gjør at de kommunale utslippene blir spesielt viktige fremover.

Selv om det ikke er noen dominerende enkeltutslipp til Leira fra noen utslippskilder viser kilderegnskapet for Leiravassdraget at renseanleggene i kommunen har de største punktutslippene sammenlignet med utslipp fra andre kommuner og andre kilder. Selv om effekten av hvert enkelt utslipp synes liten, er det sumeffekter av alle tiltakene i Leiravassdraget som vil bli avgjørende for måloppnåelse innenfor de antropogene (menneskeskapte) tilførslene. Avlastningsbehovet på fosfortilførsler til vassdraget korrigeres for de naturlige tilførslene. Vannkvalitetsmålet i vassdraget regnes ut fra naturtilstanden i vassdraget (det tillates et mindre avvik fra naturtilstanden).

Ut fra de kravene som Fylkesmannen har satt i denne utslippstillatelsen mener vi at vannforskriftens krav i §§ 4, 7 og 8 ikke er noen hinder for denne tillatelsen.

Naturmangfoldloven:

Vi har vurdert kommunens utslipp etter naturmangfoldloven. Nåværende utslipp av avløpsutslipp er et resultat av de vanlige prinsipper som er hjemlet i forurensningsloven. Det at en samler mange små utslipp til et større utslipp etter rensing fra et kommunalt renseanlegg i hovedresipient har gjort at det blir mindre negative påvirkninger av naturmangfoldet i bekkeresipientene. Vi regner at § 9 om føre- var- prinsippet er ivaretatt gjennom de fastsatte utslippskravene, krav til miljørisiko og sikkerhet samt forebyggende tiltak. Når det gjelder § 10 i loven vedrørende samlede belastninger til Leiravassdraget regner vi med at dette er sikret gjennom utslippskravene til hovedrenseanleggene. Likeledes § 11 om kostnader og § 12 om miljøteknikk er avklart gjennom de vilkår som er fastsatt i utslippstillatelsen og som er hjemlet i forurensningsloven.

Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter kommunen å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av forurensningskomponenter som det ikke er fastsatt grenseverdier for gjennom særskilte vilkår.

Konklusjon

Fylkesmannen tar klagen til følge og har sett det som mest hensiktsmessig å trekke tilbake tillatelsen og gi en ny. Fylkesmannen er av den oppfatning at på bakgrunn av vilkårene som her er gitt vil dette bidra til nødvendige utslippsreduksjoner til Leiravassdraget.

Frister:

Her viser en oversikt over de frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever, tilsvarer tabell 2 i vilkår til utlippstillatelsen. Nærmere spesifiseringer vil framkomme av selve tillatelsen.

	Dokumenter/plan som må utarbeides	Tidsfrister	Ref. til vilkår
1.	Miljøriskovurdering, handlingsplan og oppdatert beredskapsplan	01.05 2015	3.0
2.	Oversikt over alle punktutslipp- årsrapport	15.03 hvert år	5.0
3.	Overvåking av vannkvalitet-Program for resipientundersøkelse	I samråd med vannområdeutvalg og VRM	6.0
4.	Handlingsplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett	01.01 2016	7.0
5.	Program for fornyelse av avløpsnett-politisk behandlet	01.01.2016	8.0
6.	Påslipp til avløpsnett – Risikokartlegging av virksomheter	01.01.2016	9.0

Risikoklasse:

Kommunens avløpssystem er som tidligere jfr. Fylkesmannens vedtak av 5.5. 2008 plassert i risikoklasse 3. Vi ser ikke grunn til å endre plassering i risikoklasse som følge av ny tillatelse.

Klageadgang:

Vedtak om vilkår i utlippstillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker fra mottatt brev. Klagen bør begrunnes og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Are Hedén
fylkesmiljøvernssjef

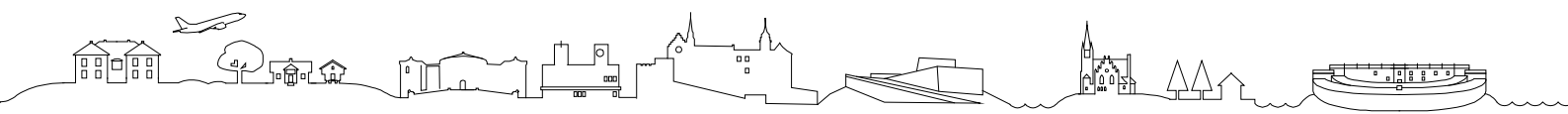
Simon Haraldsen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg

1 Vilkår i ny utlippstillatelse på avløpssektoren

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

HOVEDKONTOR OG POSTADRESSE: TORDENSKIOLDSGT.12, POSTBOKS 8111 DEP. - 0032 OSLO
TELEFON: 22 00 35 00 - TELEFAX: 22 00 35 35 - TELEFAX FOR MILJØVERNAVD. 22 00 36 58.

UTSLIPPSTILLATELSE FOR KOMMUNALT AVLØPSVANN,

ULLENSAKER KOMMUNE

I medhold av lov 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 og kapittel 14 i forurensningsforskriften gir Fylkesmannen i Oslo og Akershus tillatelse til Ullensaker kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann. Tillatelsen er gitt på nærmere angitte vilkår med hjemmel i § 16 i forurensningsloven.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelse datert 31.10.2013, og Fylkesmannen trekker derfor tilbake tillatelsen datert 31.10.2013 med hjemmel i forurensningsloven § 18.

Bedriftsinformasjon:	
Eier av anlegget:	Ullensaker kommune
Postadresse:	Postboks 470, 2050 Jessheim
Anleggets besøksadresse:	-
Gårds- og bruksnummer.:	-
E-postadresse:	postmottak@ullensaker.kommune.no
Kommune:	Ullensaker
Org. nummer (bedrift):	933 649 768
NACE-nummer og bransje:	37.000 oppsamling og behandling av avløpsvann

Fylkesmannens referanse:	Anleggsnummer: -	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 020.01.2015	Endringsnummer: -	Sist endret: 31.10.2013
<hr/> Are Hedén fylkesmiljøvern sjef		<hr/> Simon Haraldsen saksbehandler

INNHALDSFORTEGNELSE

1. TILLATELSENS RAMME

2. UNDERSØKELSER, UTREDNING OG RAPPORTERING MED FRISTER

3. MILJØRISIKOVURDERING-HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering

3.2 Risikohåndtering

3.3 Beredskapsplan

3.4 Varslingsplikt

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til totalutslippet

4.2 Utslippskrav

4.3 Prøvetaking

4.4 Utslipp fra overløp på transportsystemet.

5. OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

6. RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

7. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN OG PLAN FOR FORNYELSE AVLØPSNETTET

7.1 Generelt

7.2 Plan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett

7.3 Plan for fornyelse av avløpsnett

8. PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

10. INTERNKONTROLL

11. GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslippsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

11.2 Ansvarsforhold

11.3 Tilsyn

1. TILLATELSENS RAMME

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann for større tettbebyggelser over 2000 personekvivalenter (pe).

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse(areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426).

Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomheten som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport og behandling av avløpsvann og overvann som framgår av tabell1, samt slambehandling og overvåking av resipient.

Tabell 1: Avløpsanlegg som omfattes av tillatelsen.

Renseanlegg	Største ukentlig middeltilførsel 2012. Ant. pe BOF ₅	Største ukentlige middeltilførsel forventet i 2015 og 2021	F-maks faktor bruk for omregning til største ukentlige middeltilførsel
Sentralrenseanlegget Gardermoen	64 825 pe	2015: 68 715 pe 2021:73 900 pe	1,5
Kløfta renseanlegg	24 450 pe	2015:24 817 pe 2021:27.000 pe	1,5

Utslippstillatelsen ses i sammenheng med utslippstillatelsen for Nannestad kommune. Påslippspunktene fra Nannestad er på Taugland pumpestasjon(ved Krokfoss) og Terminalen pumpestasjon (ved flyplassen). Ansvar for drift av pumpestasjonene er under Ullensaker kommune.

2. UNDERSØKELSER, UTREDNINGER OG RAPPORTERING MED FRISTER

Tabell 2: Frister

Referanse	Dokument/Plan som må utarbeides	Tidsfrister
3.0 Krav til miljørisikovurdering og håndtering	Miljørisikovurdering Handlingsplan og oppdatert beredskapsplan	Innen 01.05.2015
5.0 Oversikt over alle punktutslipp	Årsrapport	15.03 hvert år
6.0 Overvåking av vannkvalitet	Program for resipientundersøkelse	I samråd med vannområdeutvalg og VRM*
7.0 Plan for reduksjon av fremmedvann	Handlingsplan	Innen 01.01.2016
8.0 Program for fornyelse av avløpsnett	Politisk behandlet program	Innen 01.01.2016
9.0 Påslipp til avløpsnett	Kartlegging industri	Innen 01.01.2016

* VRM- vannregionmyndighet

3. MILJØRISIKOVURDERING – HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering av avløpssystemet.

En klimatilpasset miljørisikovurdering skal gjennomføres innen 01.05 2015.

En kritisk gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp skal foretas. Herunder en analyse av konsekvensene av klimaendringer for avløpssystemet. Risikoreduserende tiltak skal identifiseres med hensyn til hendelser med uakseptabel risiko. Identifikasjonen av mulige tiltak gjøres utfra de farer, hendelseskjeder og konsekvenser samt vektning av disse som er beskrevet i risikoanalysen. For hvert av tiltakene skal det vurderes risikoreduserende effekt.

3.2 Risikohåndtering

En handlingsplan for risikohåndtering skal utarbeides innen 1.05. 2015 som viser planlagt gjennomføringen av risikoreduserende tiltak i tid, herunder klimatiltak.

På bakgrunn av risikovurderingen utarbeides en handlingsplan for forebyggende tiltak som viser tiltaksprioritering, beslutninger om tiltak og planlagt gjennomføring av tiltak i tid. I planen bør det fremgå et resultatoppfølgingsystem på effekten av gjennomførte tiltak.

3.3 Etablering av beredskap

En beredskapsplan skal foreligge samtidig med vurdering av tiltak.

På bakgrunn av farer, hendelseskjeder og konsekvenser som er identifisert etableres oppdateres beredskapsplan mot akutt forurensning. Beredskapen skal være dimensjonert i forhold til de aktuelle hendelser som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal dokumenteres i en beredskapsplan. En beredskapsplan skal kontinuerlig evalueres.

3.4 Varslingsplikt

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av betydning skal omgående varsles Fylkesmannen. Varslings skjema finnes på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek.

Kommunen skal innhente godkjenning fra Fylkesmannen ved planlagte tiltak/arbeid som medfører direkte utslipp mer enn 1000 pe i over 1 time eller en tilsvarende utslippsmengde. Dette gjelder også for mindre utslipp dersom utslippet får betydning for kommunenes overholdelse av tillatelsens krav. Tilsvarende grense gjelder også for akutt utslipp.

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til totalsystemet

Kommunen skal arbeide for å få et optimalt samvirke mellom ledningsnett og renseanlegg med hensyn på å driftoptimalisere det totale avløpssystemet.

Kommunen skal medvirke til at det utvikles gode driftsprosedyrer og rutiner mellom drift av renseanlegg og det tilhørende avløpssystemet med pumpestasjoner for å utnytte behandlingssystemet optimalt og minimalisere utslipp.

4.2 Utslippskrav

Hovedkrav: Innen 2021 skal de samlede utslippsmengder fra de to kommunale renseanleggene til Leiravassraget være redusert i forhold til 2013, som referanseår.

Den sterke befolkningsveksten vil medføre betydelig økt belastning inn på de to renseanleggene Gardermoen og Kløfta de neste 10 år. Fristen 2021 er som følge av vannforskriftens krav om 2021, se oversendelsesbrevets begrunnelse.

Dette medfører følgende utslippskrav for de to renseanleggene for å oppfylle hovedkravet:

Sentralrenseanlegget Gardermoen:

Krav: Utvidet renseanlegg ferdigstilles og settes i drift innen kapasitetsgrenser er nådd og senest innen 2021.

Tabell 3: Grenseverdier for utslipp av rensed avløpsvann.

Kontrollparameter	Krav	Antall prøver	Kommentarer
Total fosfor (tot.P)	Minst 98% -årlig middelverdi innen 2021. Minst 93%-årlig middelverdi til ferdigstillelse av nytt r.a.	24 ukeblandprøver	
Total nitrogen	Minst 70%-årlig middelverdi	24 ukeblandprøver	
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Minst 70% eller 25 mg/l	21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav	
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	Minst 75% eller 125 mg/l	21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav	
Termostabile koliforme bakterier , TKB	Mindre enn 100 TKB mg/l	Annenhver uke tas en øyeblikksprøve.	Fra 1.mai til 31.oktober
Tungmetaller	Utløpsmengder og konsentrasjon av : As,Cr,Cu,Ni,Zn,Pb,Cd og Hg.	6 inn- og utløpsprøver	Gjelder fra 20.000 pe målt som BOF ₅ .
Organiske miljøgifter	Etter forurensningsforskriften §11, kap.11, tabell 2.1.2	3 inn- og utløpsprøver	Gjelder fra 50.000 pe mål som BOF ₅

Tilhørende overløp i/ved renseanlegg et skal måles og inkluderes i beregningen av utslippene. Unormale verdier av tungmetaller utover det normale i avløpsslammet skal varsles Fylkesmannen.

Kravet til minst 98% rensing av tot. P vil innebære at dagens rensetrinn med biologisk og kjemisk rensing med N-fjerning suppleres med et filtertrinn.

Kløfta rensanlegg:

Krav: Nytt rensanlegg på Kløfta ferdigstilles(sekundærrensanlegg) og settes i drift før kapasitetsgrensen er nådd og senest innen 2021.

Tabell 4 Grenseverdier for utslipp av rensed avløpsvann.

Kontrollparameter	Krav	Antall prøver	Kommentarer
Total fosfor (tot.P)	Minst 93% -årlig middelverdi	24 ukeblandprøver	
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Minst 70% eller 25 mg/l	21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav	Krav som utløses ved sekundærrensing og nytt anlegg.
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	Minst 75% eller 125 mg/l	21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav	Som ovenfor.
Tungmetaller	Utløpsmengder og konsentrasjon av : As,Cr,Cu,Ni,Zn,Pb,Cd og Hg.	6 inn- og utløpsprøver	Gjelder fra 20.000 pe.

4.3 Prøvetaking

Tidspunktene prøvene tas skal være i samsvar med en tidsplan oppsatt på forhånd i internkontrollsystemet. Prøvene skal tas ved mengdeproposjonalt prøvetakingssystem. I henhold til forurensningsforskriftens § 14-11 vannføring inn – og ut måles med en usikkerhet på maksimalt 10 %. Det er i forskriften knyttet krav til akkreditering av prøvetaking for rensanlegg under kapittel 14.

4.3 Utslipp fra overløp på transportsystemet

Kommunen skal ha utslippskontroll med faste prosedyrer og rutiner for å minimalisere utslipp fra overløp og for å dokumentere utslipp fra disse. Overløpene inndeles i risikoklasser og skal gi oversikt over prioriterte områder. Kriterier for tiltak skal utredes i egen tiltaksplan for overløpene. Overløpene klassifiseres i ”røde”, ”gule” og ”grønne” risikoklasser.

Overløpsutslipp i hvert overløp skal minimeres og gjennomføringen følger risikoklassifiseringen.

Generelt krav til overløp som avlaster regnvann.

Med overløp menes her overløp som avleder/avlaster avløp under gitte nedbørsituasjoner.

Krav til tilsyn og dokumentasjon:

Hvert overløp skal fjernovervåkes og ha installert utstyr for:

- registrering av driftstid

- avlastet mengde eller beregning med kalibrerte modeller av overløpene.
- beregning eller måling av utslippskonsentrasjon
- Avløpssøppel skal holdes tilbake.

Ovenfor resipienter som er prioritert sårbare for overløpsutslipp skal utslippene opphøre eller reduseres ved tiltak som fordrøyning og/eller slamavskilling. Det vises for øvrig til beste tilgjengelig teknologi (BAT) skal installeres for å beskytte sårbare vannforekomster. (jfr. § 14-5 i forurensningsforskriften)

Ingen overløpsutslipp skal skape estetiske påvirkning i/ved utslippsstedet. Tiltak skal iverksettes for å hindre dette.

Generelt krav til nødoverløp (trer i funksjon ved feil på anlegget)

Nødoverløp er overløp som normalt ikke skal brukes, og er plassert i et anlegg, basseng eller ledning av sikkerhetsmessige grunner.

For alle nødoverløp skal det være et system for varsling av feil, for eksempel fjernovervåking. Avbøtende tiltak skal iverksettes umiddelbart slik at forurensningen kan begrenses mest mulig inntil feil er rettet.

Alle utslipp fra nødoverløp skal registreres som avvik og forebyggende tiltak skal iverksettes umiddelbart.

Klima:

Økt nedbørintensitet forårsaket av klimaendringer vil føre til økte utslipp fra overløp hvis ikke mottiltak settes inn. Kommunen skal ved målinger og modellberegninger skaffe seg oversikt over utslipp og respons fra nettet på ulike typer regn. Det skal være en målsetting at minst mulig overvann skal føres til det kommunale avløpssystemet slik at fremmedvannsbidraget går ned. Arbeidet med klimatilpasning og risiko vil være en sentral del av arbeidet med miljørisikovurderinger etter kapittel 3.

5 OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

Utslppsregnskapet skal oppsummere alle viktige punktutslipp og sendes Fylkesmannen innen 15. 03 hvert år.

Kommunen skal ha oversikt over alle sine punktutslipp til vannforekomster som ikke oppfyller god vannstatus.

Med punktutslipp menes her utslipp fra transportsystemet via driftsoverløp, nødoverløp, overvannsutslipp og større lekkasjepunkter i nettet.

Kommunen skal hvert år utarbeide et utslppsregnskap for de kommunale utslipp innenfor rensedistriktet. Dette inngår i årsrapporten til Fylkesmannen etter standard utslippsskjema som finnes på www.fylkesmannen.no.

Totalfosfor benyttes som parameter ved beregning av totalutslippet.

Utslipp fra driftsoverløp skal måles eller beregnes med antall m³ vannmengde og med målt eller antatt konsentrasjon 1 mg totP pr. liter som et gjennomsnitt. Utslipp fra nødoverløp skal beregnes så nøyaktig som mulig på grunnlag av registrert driftsstans ved pumpestasjoner o.l.

Kommunen skal kartlegge utslippene fra overvannsnettene som grunnlag for helhetlige tiltaksvurderinger. Det må påses at overvannsutslippene ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Kommunen må inkludere alle tilfeldige og uforutsette utslipp (akutt utslipp) i utslippsregnskapet.

6 RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

Kommunen skal delta i et samordnet overvåkingsprogram for vannområdet Leira-Nitelva med felles rapportering. Overvåkingen skal tilfredstille vannforskriftens krav og være operativ senest mai 2015.

Kommunen skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Kommunens avløpssystem har utslipp til Leiravassdraget som inngår i vannområdet Leira-Nitelva. Overvåkingsprogrammene for det kommunale avløpssystemet samordnes med vannområdet og tilpasses vannforskriftens krav. Design av overvåkingsprogrammet skjer i samarbeid med de øvrige parter i vannområde og omfatter blant annet stasjonsnett, parametere og frekvensvurderinger avhengig av informasjonsviktighet og type.

7. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN OG FORNYELSE AV AVLØPSNETTET

7.1 Generelt

I følge forurensningsforskriftens § 14-5 skal avløpsnettene, uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrenning av forurensning av resipienten som følge av overløp

Kommunen må holde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk bærekraftig teknologi for å begrense utslipp på forurensningsutsatte områder.

7.2. Plan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnettene

En målrettet handlingsplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnettene innen 01.01.2016.

Det skal foretas en helhetlig gjennomgang av de ulike problemtyper inntak og infiltrasjon av uønsket vann (fremmedvann). Hovedvekt skal legges på miljømessige konsekvenser. En målrettet handlingsplan skal utarbeides og siktemålet er å effektivisere ledningsnettene for oppsamling og behandling av avløpsvann. Målsetting skal være å minimalisere tilførselene av fremmedvann til det kommunale nettet og bringe avløpet i størst mulig grad frem til effektiv rensing på renseanleggene med minst mulig tap underveis. Å gjennomgå områder for lokal overvannshåndtering i bebygde områder bør være en del av planen. Det bør framgå hvor de prioriterte avløpssonene for fremmedvannstiltak er. Vi forventer at det settes et mål for fremmedvannsandelen av avløpet til renseanlegget.

7.3 Plan for fornyelse av avløpsnett

Et fornyelsesprogram for avløpsnett for perioden 2015-2025 sendes Fylkesmannen innen 01.01.2016

Det bør fremgå hvilken gjennomsnittlig fornyelsestakt på avløpsnett kommunen skal ha de neste 10 år. Ut fra beregnet tilstandsutvikling over tid og ledningsnettdata for øvrig bør det settes opp et mål for hvilken tilstand kommunen ønsker at ledningsnett skal ha i 2025. Kommunen skal utarbeide en plan for en bærekraftig **fornyelse** av avløpsnett som viser det fremtidige behovet for fornyelse og gjennomføringen av dette. Planen skal være sammenhengende og omfatte perioden 2015-2025. Kostnadene for fornyelsen av avløpsnett skal fremgå i planen.

8. PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

En risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnett skal foretas innen 01.01.2016.

Forurensningsforskriftens § 15 A gir kommunens en viktig rolle som myndighet for påslipp til avløpsnett ut fra bestemte kriterier fastsatt i § 15A-4. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over virksomheter med påslipp til kommunalt nett og vurdere risiko og behov for vedtak om påslippskrav med hjemmel i forurensningsforskriftens kap.15A. Utarbeidelse av bestemmelser for påslipp til avløpsnett fra virksomheter med blant annet spesifikke krav til forbehandling før påslipp vil være en viktig del av dette arbeidet.

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

9.1 Rapportering til KOSTRA

Kommunen har rapporteringsplikt til staten gjennom KOSTRA systemet innen 15. februar året etter utslippsåret.

9.2 Årsrapport til Fylkesmannen

Årlig egenrapport skal følge kalenderåret og rapporteres elektronisk på standardskjema som finnes på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek.

Kommunen skal i årsrapporten til Fylkesmannen innen **15.03** hvert år dokumentere forhold som er av betydningen for Fylkesmannens bedømmelse av om krav i utslippstillatelsen blir oppfylt. Rapporten vil bli viktig for Fylkesmannens arbeid med oppfølging av vannforskriften. Fylkesmannen har utarbeidet en ny mal for årsrapportering som er i samsvar med Kostra-rapportering og fylkeskommunal rapportering knyttet opp mot vannforskriften. Standard skjema finnes på nettside hos Fylkesmannen.no under skjema.

10 INTERNKONTROLL

Kommunen plikter å etablere internkontroll for avløpsvirksomheten i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Internkontrollen skal bl.a sikre og dokumentere at kommunen overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Det skal bl.a kartlegges farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, jfr tillatelsens punkt 4.1. Slike vurderinger skal også inngå i planleggingen av nye anlegg.

11 GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslippsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.

Det er satt økt fokus på utslippskontroll og beregninger av overløpsutslippene fra de mange pumpestasjonene. Forebyggende tiltak for å redusere faren for akutt utslipp må få høy prioritering.

Selv om utslippsrammene overholdes plikter kommunen å redusere utslippene fra ledningsnettene så langt som mulig, jfr punkt 4, 5 og 9.

Kommunen plikter å holde seg oppdatert på avløpsteknologi og benytte de miljømessige best tilgjengelige teknikker som gjelder for denne type virksomhet. Se tillatelsens punkt 8 og 9.

11.2 Ansvarsforhold

Kommunen er ansvarlig for at utslippsbegrensninger overholdes og at avløpsanleggene drives i samsvar med god og anerkjent praksis innen fagområdet.

Denne tillatelsen fritar ikke kommunen for innhenting av tillatelser for andre sider ved bygging og drift av avløpsanleggene, f.eks. arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar ikke kommunen for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Kommunen har plikt til å redusere forurensning så langt som mulig, jf 1.7. Kommunen har også plikt til å bidra til å redusere risikoen for at kjemikalier skader miljø og helse.

11.3 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter fra Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med avløpsanleggene til enhver tid.